

GRAVIDE

Ideer til samtaler med gravide om rusmidler

Ideerne kan bruges ved

- første svangrekonsultation i almen praksis
- ved efterfølgende jordemoderkonsultationer.

Den gravide skal have yderligere information om alkohol og andre rusmidler, og der skal spørges til hendes forbrug. Formålet med samtalen er beskrevet i folderen Forebyggelse af rusmiddelskader hos fostre.

Samtaleåbner

Forslag til indledning (formuleret med egne ord):

- Vi skal tale lidt om, hvordan du bedst beskytter dit barn og får en sund graviditet.
- Jeg vil først stille dig et par spørgsmål om dit forbrug af rusmidler.

Brug *Spørgeguiden* (på lamineret ark) og vend derefter tilbage til samtalen herunder.

Hvis der **ikke** er noget forbrug af alkohol eller andre rusmidler, understøttes den gravide i at fortsætte med det, og det begrundes med den fosterskadelige effekt af rusmidler.

Benyt *Interventionsskemaet* (på lamineret ark) til at vurdere behovet for indsats.

Den videre samtale

Hvis der er et forbrug af alkohol og/eller andre rusmidler, anbefales det helt at stoppe. Formuler med egne ord:

- Må jeg spørge dig: Hvad ved du om forbrug af alkohol og andre rusmidler under graviditet?

Afhængigt af svaret kan samtalen forsættes på følgende måde:

- Lige fra den tidlige graviditet begynder dannelsen af barnets hjerne og øvrige organer. Det er en sårbar proces. Alkohol og andre rusmidler kan forstyrre denne proces og føre til forskellige skader hos barnet.
- Man anbefaler derfor, at gravide helt undgår alkohol og andre rusmidler i hele graviditeten.
- Der er ikke noget forbrug af rusmidler, som man med sikkerhed ved, er uden risiko for barnet. Så det sikreste for dit barn er, at du holder dig helt fra dem, imens du er gravid.
- Det, du drikker og spiser, har betydning for barnets udvikling. Næringsstoffer og ilt samt eventuelle skadelige stoffer bliver ført fra dit blod gennem moderkagen ned til barnet via navlestrengen. Hvis du drikker alkohol, får barnet samme promille som dig. Men barnets evne til at nedbryde alkohol er 5-10 gange dårligere end din. Det betyder, at barnet er udsat for alkohol i længere tid.

Informer om de mulige skadesrisici på baggrund af den gravides oplyste forbrug.

Følgende spørgsmål (i ikke-prioriteret rækkefølge) kan bruges til at indkredse et muligt behov for hjælp:

- Hvilke tanker gør du dig om at skulle undgå alkohol og andre rusmidler under din graviditet?
- Har du brug for hjælp til det?
- Hvordan er din partners forhold til alkohol og andre rusmidler? Kan du beskrive det for mig?
- Oplever du dig presset til at drikke alkohol? I hvilke situationer? Af hvem? Beskriv.
- Hvordan takler du det?
- Hvad kan være hjælpsomt for dig i de svære situationer?

Afhængigt af omfanget af den gravides forbrug af alkohol og/eller andre rusmidler og af risici for fosteret og dermed interventionen:

- Jeg vil gerne informere dig om den rådgivning, støtte og behandling, som vi kan henvise dig til og anbefale dig at tage imod.